Lietas Nr.C10076514
Lietvedības Nr.C0209-15/06

S P R I E D U M S
Latvijas Republikas vārdā

2015.gada 15.aprīlī, Bauskā,
Bauskas rajona tiesa šādā sastāvā: tiesnese I.Bogdanova,
rakstveida procesā izskatīja Zaļā ielā 12, Bauskā, civillietu **Rīgas pašvaldības sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Rīgas Satiksme"** maza apmēra prasībā pret **/pers. B/** par naudas piedziņu un

k o n s t a t ē j a :

Rīgas pašvaldības sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Rīgas Satiksme", vienotais reģistrācijas Nr.40003619950, turpmāk – prasītājs, cēla maza apmēra prasību pret /pers. B/, personas kods /personas kods/, turpmāk – atbildētāja, par naudas piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2013.gada 19.septembrī, kā arī atkārtoti 2013.gada 03.decembrī, 2013.gada 22.decembrī u n 2014.gada 07.februāri atbildētāja kā pasažieris ir izmantojusi prasītāja kā pārvadātāja pakalpojumus, bet nav veikusi samaksu par pakalpojuma sniegšanu, kā to nosaka Sabiedriskā transporta pakalpojumu likuma 13.panta sestā daļa, neiegādājoties šim nolūkam paredzētu biļeti un līdz ar to nesamaksājot par sabiedriskā transporta pakalpojumu.

Prasītājs, veicot pasažieru un bagāžas pārvadāšanas kontroli sabiedriskajā transportlīdzeklī, konstatēja, ka Atbildētāja nevar uzrādīt Prasītāja kā pārvadātāja pārstāvim –kontrolierim biļeti, kas apliecinātu Atbildētāja kā pasažiera braukšanas tiesības sabiedriskajā transportlīdzeklī un līdz ar to tāds pasažieris ir uzskatāms par pasažieri bez biļetes, un atbildētājai ir pienākums maksāt Sabiedriskā transporta pakalpojumu likumā noteikto līgumsodu.

Latvijas Republikas Ministru kabineta (turpmāk – MK) 2012.gada 28.augusta noteikumu Nr.599 "Sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanas un izmantošanas kārtība", turpmāk arī – Noteikumi Nr.599, 114.punktā (redakcijā, kas bija spēkā uz līgumsoda piemērošanas atbildētājai brīdi) tika noteikts, ka līgumsoda maksimālais apmērs nedrīkst pārsniegt Ls 50 vai 71,14 *euro*. Pilsētas nozīmes maršrutos līgumsoda apmērs var tikt pielīdzināts lielākajai abonementa biļetes cenai.

Atbilstoši prasītāja valdes 2012.gada 27.septembra lēmumam (protokols Nr.17) apstiprinātajiem noteikumiem Nr.INA-NOT/2012/8 „Par pasažieru pārvadājumu kontroli" 14.punktam (redakcijā, kās bija spēkā uz līgumsoda piemērošanas atbildētājai bridi), atbildētājai tika aprēķināts un piemērots līgumsods atbilstoši iepriekš minēto noteikumu 13.1.punktam:

- ja līgumsods nav piemērots gadu pirms pārkāpuma izdarīšanas un ja pārkāpējam tiek izrakstīts rēķins par līgumsoda samaksu, līgumsoda apmērs ir Ls 5 vai 7,50 *euro*;
- ja līgumsods ir piemērots vienu reizi gada laikā pirms pārkāpuma izdarīšanas un ja pārkāpējam tiek izrakstīts rēķins par līgumsoda samaksu, līgumsoda apmērs ir Ls 10 vai 15 *euro*;
- ja līgumsods ir piemērots divas reizes gada laikā pirms pārkāpuma izdarīšanas un ja pārkāpējam tiek izrakstīts rēķins par līgumsoda samaksu, līgumsoda apmērs ir Ls 20 vai 30 *euro*;
- ja līgumsods ir piemērots vismaz trīs reizes gada laikā pirms pārkāpuma izdarīšanas un ja pārkāpējam tiek izrakstīts rēķins par līgumsoda samaksu, līgumsoda apmērs ir Ls 40 vai 60 *euro*.

Ievērojot minēto, prasītājs ir izrakstījis atbildētājai rēķinus par līgumsoda samaksu:

- 2013.gada 19.septembrī rēķins Nr.ORLS-037676 par līgumsodu Ls 5 vai 7,11 *euro*;
- 2013.gada 03.decembrī rēķins Nr.ORLS-048340 par līgumsodu Ls 10 vai 14,23 *euro*;
- 2013.gada 22.decembrī rēķins Nr.ORLS-044580 par līgumsodu Ls 20 vai 28,46 *euro*:
- 2014.gada 07.februārī rēķins Nr.088082 par līgumsodu 60 *euro*.

Neskatoties uz to, ka Noteikumu Nr.599 117.punkta 117.2.apakšpunktā un 122.punktā ir noteikts, ka rēķina par līgumsoda samaksu atbildētājai ir jāveic mēneša laikā no rēķina izrakstīšanas dienas, atbildētāja šo savu pienākumu nav izpildījusi un likumā noteiktajā termiņā nav samaksājusi prasītājam piemērotos līgumsodus.

Sabiedriskā transporta pakalpojumu likuma 13.pantā ir noteikts, ka pasažieris sabiedriskā transporta pakalpojumus maršrutu tīklā izmanto uz regulāro pasažieru pārvadājumu līguma pamata, saskaņā ar kuru pārvadātājs apņemas par noteiktu samaksu aizvest pasažieri līdz viņa izraudzītajai pieturvietai attiecīgajā maršrutā, bet pasažieris apņemas samaksāt par sabiedriskā transporta pakalpojumu. Regulāro pasažieru pārvadājumu līgums stājas spēkā brīdī, kad pasažieris uzsāk sabiedriskā transporta pakalpojumu izmantošanu – iekāpj sabiedriskajā transportlīdzeklī. Biļete apliecina, ka pasažieris ir samaksājis par pārvadātāja sniegto sabiedriskā transporta pakalpojumu. Par sabiedriskā transport a pakalpojumu izmantošanu bez samaksas vai braukšanai derīgas biļetes pasažieris maksā pārvadātājam līgumsodu. Līgumsoda maksimālo apmēru un piemērošanas kārtību nosaka Latvijas Republikas Ministru kabinets. Līgumsoda apmēru nosaka pārvadātājs.

Noteikumu Nr.599 19.punktā ir noteikts, ka pasažiera braukšanas tiesības sabiedriskajā transportlīdzeklī apliecina biļete. Elektroniski vai pa tālruni iegādātajām biļetēm braukšanas tiesības sabiedriskajā transportlīdzeklī apliecina autorizācija vai rezervācijas kods. Iepriekš minēto noteikumu 20.punktā ir noteikts, ka, lai izmantotu sabiedriskā transporta pakalpojumus, pasažieris iegādājas braukšanas biļeti. Iepriekš minēto noteikumu 108.punktā ir noteikts, ka kontroles pasākumu laikā pasažierim ir pienākums uzrādīt (iedot rokās) kontrolierim vai kompetentas valsts vai pašvaldības institūcijas pārstāvim biļeti, bagāžas biļeti vai dokumentu, kas apliecina pasažiera tiesības izmantot braukšanas maksas atvieglojumus, lai minētās personas varētu pārliecināties par minēto dokumentu derīgumu un izdarīt nepieciešamās atzīmes biļetē un bagāžas biļetē. Minēto noteikumu 109.punktā ir noteikts, ka

pasažieris, kurš nevar uzrādīt derīgu braukšanas biļeti vai elektroniski vai pa tālruni iegādātām biļetēm nevar uzrādīt vai nosaukt autorizācijas vai rezervācijas kodu, ir uzskatāms par pasažieri bez biļetes.

Ņemot vērā iepriekš minēto, prasītājs lūdz tiesu piedzīt no atbildētājas līgumsodu 109,80 *euro*.

Prasītājs lūdz tiesu piedzīt no atbildētājas par labu prasītājam piedzīt no atbildētājas par labu prasītājam līgumsodu 109,80 *euro* un tiesas izdevumus, kā arī noteikt prasītājam tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no atbildētājas likumiskos 6 % procentus gadā.

Prasība pamatota uz Sabiedriskā transporta pakalpojumu likuma 13.pantu, MK 2012.gada 28.augusta noteikumiem Nr.599 "Sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanas un izmantošanas kārtība" 1.1., 19., 20., 108., 109., 115., 117.^{2}, 122., 123.punktiem, ar Rīgas pašvaldības SIA "Rīgas Satiksme" valdes 2012.gada 27.septembra lēmumu apstiprināto noteikumu Nr.INA-NOT/2012/8 „Par pasažieru pārvadājumu kontroli" 13., 14.punktiem.

Par saņemto prasību atbildētājai paziņots ar ierakstītu vēstuli uz prasības pieteikumā norādīto adresi, kas ir arī atbildētājas deklarētās dzīvesvietas adrese. Atbildētāja neiesniedza rakstveida paskaidrojumu par prasību. Atbildētājai izskaidrota Civilprocesa likuma, turpmāk – CPL, 250.^{21} panta otrā daļa, kas noteic, ka tiesa papildus informē atbildētāju par to, ka paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā, kā arī par to, ka atbildētāja var lūgt lietas iztiesāšanu tiesas sēdē. Atbildētāja nav lūgusi lietas iztiesāšanu tiesas sēdē.

CPL 250.^{25} panta pirmā daļa nosaka, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

Par to, ka lietas izskatīšana notiks rakstveida procesā 2015.gada 15.aprīlī, pusēm paziņots rakstveidā 2015.gada 20.janvārī (l.l.82,83). Puses nav pieteikušas noraidījumu tiesnesei, nav pieteikušas jebkādus lūgumus.

Pārbaudījusi un novērtējusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, tiesa atzina, ka prasība ir pamatota un apmierināma daļēji.

Civillikuma, turpmāk – CL, 1402.pants nosaka, ka saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.

CL 2230.pants nosaka, ka ar pārvadājuma līgumu pārvadātājs uzņemas nosūtītāja nodotās lietas pārvest par norunātu maksu no vienas vietas uz otru norādītu vietu un tās tur nodot adresātam.

Sabiedriskā transporta pakalpojumu likuma 13.panta sestā daļa paredz, ka pasažieris sabiedriskā transporta pakalpojumus maršrutu tīklā izmanto uz regulāro pasažieru pārvadājumu līguma pamata, saskaņā ar kuru pārvadātājs apņemas par noteiktu samaksu aizvest pasažieri līdz viņa izraudzītajai pieturvietai attiecīgajā maršrutā, bet pasažieris apņemas samaksāt par sabiedriskā transporta pakalpojumu.

Minētā panta septītajā daļā noteikts, ka regulāro pasažieru pārvadājumu līgums stājas spēkā brīdī, kad pasažieris uzsāk sabiedriskā transporta pakalpojumu izmantošanu (iekāpj sabiedriskajā transportlīdzeklī). Biļete apliecina, ka pasažieris ir samaksājis par pārvadātāja sniegto sabiedriskā transporta pakalpojumu. Panta astotā daļa nosaka, ka par sabiedriskā transporta pakalpojumu izmantošanu bez samaksas vai braukšanai derīgas biļetes pasažieris maksā pārvadātājam līgumsodu. Atbilstoši minētā panta devītajai daļai līgumsoda maksimālo apmēru un piemērošanas kārtību nosaka Ministru kabinets. Līgumsoda apmēru nosaka pārvadātājs. Tādējādi, ar Sabiedriskā transporta pakalpojumu likuma 13.panta normām ir noteikts līgumsods uz likuma pamata par sabiedriskā transporta pakalpojumu izmantošanu bez samaksas vai braukšanai derīgas biļetes.

Noteikumu Nr.599 19.punktā ir noteikts, ka pasažiera braukšanas tiesības sabiedriskajā transportlīdzeklī apliecina biļete. Elektroniski vai pa tālruni iegādātajām biļetēm braukšanas tiesības sabiedriskajā transportlīdzeklī apliecina autorizācija vai rezervācijas kods. Atbilstoši minēto noteikumu 20.punktam, lai izmantotu sabiedriskā transporta pakalpojumus, pasažierim jāiegādājas braukšanas biļete [..]. Šo noteikumu 108.punktā ir noteikts, ka kontroles pasākumu laikā pasažierim ir pienākums uzrādīt (iedot rokās) kontrolierim, kompetentas valsts vai pašvaldības institūcijas pārstāvim biļeti, bagāžas biļeti vai dokumentu, kas apliecina pasažiera tiesības izmantot braukšanas maksas atvieglojumus, lai minētās personas varētu pārliecināties par minēto dokumentu derīgumu un izdarīt nepieciešamās atzīmes biļetē un bagāžas biļetē. Noteikumu Nr.599 109.punktā ir noteikts, ka pasažieris, kurš nevar uzrādīt derīgu braukšanas biļeti vai elektroniski vai pa tālruni iegādātām biļetēm nevar uzrādīt vai nosaukt autorizācijas vai rezervācijas kodu, ir uzskatāms par pasažieri bez biļetes.

No lietas materiāliem pievienotajiem rēķiniem redzams, ka atbildētāja kā pasažieris 2013.gada 19.septembrī, 2013.gada 03.decembrī, 2013.gada 22.decembrī un 2014.gada 07.februārī ir izmantojusi prasītāja kā pārvadātāja pakalpojumus, bet nav veikusi samaksu par pakalpojuma sniegšanu, par ko izrakstīti attiecīgi rēķini par līgumsoda samaksu, tas ir, 2013.gada 19.septembrī rēķins Nr.ORLS-037676 par līgumsodu Ls 5 (jeb 7,11 *euro*); 2013.gada 03.decembrī rēķins Nr. ORLS-048340 par līgumsodu Ls 10 (jeb 14,23 *euro*); 2013.gada 22.decembra rēķins Nr.ORLS-044580 par līgumsodu Ls 20 (jeb 28,46 *euro*) un 2014.gada 07.februārī rēķins Nr.088082 par līgumsodu 60 *euro*, kopā **109,80 *euro*** apmērā (l.l.34-41).

Noteikumu Nr.599 114.punktā ir noteikts, ka līgumsoda maksimālais apmērs nedrīkst pārsniegt 71,14 *euro* (redakcijā līdz 2014.gada l. janvārim Ls 50).

No rēķiniem redzams, ka tie izrakstīti saskaņā ar prasītāja valdes 2012.gada 27.septembra lēmumu (protokols Nr.17) apstiprinātajiem noteikumiem Nr.INANOT/2012/8 "Par pasažieru pārvadājumu kontroli" un katrs līgumsods nepārsniedz Ministru kabineta noteikto maksimālo apmēru.

Saskaņā ar Noteikumu Nr.599 117.punktu pasažieris līgumsodu maksā: 117.1. kontrolierim sabiedriskajā transportlīdzeklī laikā, kad tiek konstatēts regulāro pasažieru pārvadājumu līguma pārkāpums; 117.2. kontroliera izsniegtajā rēķinā norādītajā vietā un termiņā. Atbildētājai izrakstītajos rēķinos ir ietverti līgumsoda samaksas termiņi – viena mēneša laikā no rēķina izrakstīšanas dienas. Atbildētājas paraksti uz rēķiniem apliecina, ka rēķini ir izsniegti viņai personiski.

Atbildētāja nav apstrīdējusi prasības pieteikumā norādītos faktus, ka izmantojusi prasītāja sniegtos pārvadātāja pakalpojumus rēķinos norādītajos datumos un laikā un ka nav veikusi par to samaksu, līdz ar to uz likuma pamata, atbilstoši Noteikumu Nr.599 normām un prasītāja kā pārvadātāja apstiprinātajiem noteikumiem Nr.INANOT/2012/8 atbildētājai ir pienākums samaksāt līgumsodus.

CL 1838.pants nosaka, ka pienākums pierādīt to, ka samaksa ir izdarīta, ir tam, kas to apgalvo.

Atbildētāja nav pierādījusi, ka samaksājusi prasītājam līgumsodus saskaņā ar viņai izrakstītajiem rēķiniem. Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka no atbildētājas prasītāja labā piedzenams līgumsods kopsummā **109,80 *euro***.

Attiecībā uz prasījumu noteikt prasītājam tiesības saņemt likumiskos 6 % gadā līdz sprieduma izpildei tiesa atzīst sekojošo.

CPL 195.pantā noteikts, ka, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa norāda prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru.

Saskaņā ar CL 1759.panta l .punktu procenti jāmaksā, arī bez noteiktās norunas, uz likuma pamata, par katra parada samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs; šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem.

CL 1765.panta pirmā daļa paredz, ka gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā, un saskaņā ar minētā panta ceturto daļu likumiskie nokavējuma procenti ir aprēķināmi tikai no paša kapitāla.

CL 1716.panta izpratnē līgumsods ir pametums, kas tiek piemērots par saistības nepildīšanu, konkrētajā gadījumā – uz likuma pamata. Tas nav uzskatāms par pastāvīgu saistību Civillikuma izpratnē, par kura samaksas nokavējumu pienāktos likumiskie procenti. Tāpat līgumsoda summa nav prasītāja kapitāls, kas atrodas atbildētājas lietošanā un par kuru varētu tikt prasīti likumiskie procenti

Ievērojot minēto, tiesa uzskata, ka prasītājam nav nosakāmas tiesības saņemt likumiskos procentus no piedzītās līgumsoda summas un prasība šajā daļā ir noraidāma.

CPL 41.panta pirmā daļa nosaka, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, minētās summas piespriež prasītājam proporcionāli apmierināto prasījumu apmēram.

Saskaņā ar CPL 33.panta otro daļu tiesas izdevumi ir valsts nodeva, kancelejas nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi. CPL 39.panta pirmā daļa nosaka, ka ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir, tai skaitā, ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu, izsniegšanu un tulkošanu saistītie izdevumi (5.punkts).

Prasītājs, ceļot prasību, samaksāja valsts nodevu 71,14 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 *euro* (l.l.12,13). Proporcionāli apmierināto prasījumu apmēram no atbildētājas par labu prasītājam piedzenama valsts nodeva 71,14 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4,70 *euro*, kopsummā tiesas izdevumi **75,84 *euro*** apmērā.

Vadoties pēc CPL 33.panta, 34.panta, 39.panta pirmās daļas 5.punkta, 41.panta pirmās daļas, 189.-193.panta, 195.panta, 204. [1], 250.[26], 250.[27] panta, tiesa

n o s p r i e d a :

Prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt par labu **Rīgas pašvaldības Sabiedrībai ar ierobežotu atbildību "Rīgas Satiksme",** vienotais reģistrācijas Nr.40003619950, no **/pers. B/ (/pers. B/),** personas kods /personas kods/, **līgumsodu 109,80 *euro*** (viens simts deviņi *euro* 80 centi), un tiesas izdevumus **75,84 *euro*** (septiņdesmit pieci *euro* 84 centi), **kopsummā 185,64 *euro***.

Noraidīt **Rīgas pašvaldības Sabiedrībai ar ierobežotu atbildību "Rīgas Satiksme",** vienotais reģistrācijas Nr.40003619950, prasījumu daļā, kurā lūdz noteikt tiesības saņemt no atbildētājas **/pers. B/ (/pers. B/),** personas kods /personas kods/, likumiskos 6 % gadā līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai).

Prasītāja labā piedzītā summa 185,64 *euro* iemaksājama sekojošā kontā: saņēmējs – **Rīgas pašvaldības Sabiedrībai ar ierobežotu atbildību "Rīgas Satiksme",** vienotais reģistrācijas Nr.40003619950, konta Nr.LV56PARX0006048641565, kredītiestāde AS „Citadele banka".

Noteikt/pers. B/i termiņu labprātīgai sprieduma izpildei 10 (desmit) dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās brīža.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas Zemgales apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Bauskas rajona tiesā.

Tiesnese I.Bogdanova